

L'opció d'invertir en energies renovables

La cooperativa Som Energia té com a objectiu canviar el sistema energètic a l'Estat espanyol

Som Energia, amb seu al Parc Científic i Tecnològic de la UdG, ja té més de 3.000 socis, i aquest any ha destinat una inversió de 3,5 milions en diferents projectes, entre els quals hi ha una planta de biogàs al Pla d'Urgell i tres teulades solars al municipi de Riudarenes.

MÒNICA CABRUJA > TEXT

Som Energia és una de les cooperatives catalanes en creixement constant. Gijsbert Huijink, que era professor d'economia a la Universitat de Girona, va tenir la idea de promoure una cooperativa energètica en un moment en el qual pràcticament no existien a l'Estat espanyol, tot i que en altres països europeus ja feia dècades que s'havien posat en marxa. L'holandès Huijink va buscar iniciatives d'inversió per incorporar a casa seva l'energia renovable, i un grup dels seus alumnes va fer un pla d'empresa per impulsar una cooperativa per mitjà d'un model participatiu. El desembre de 2010 va néixer Som Energia, amb la finalitat de generar un model social i que les energies renovables siguin la base del servei energètic. Inicialment aquesta cooperativa, amb seu al Parc Científic i Tecnològic de la UdG, era comercialitzadora, però actualment ja és productora. La iniciativa es va tirar endavant amb uns 300 socis, i quan es va arribar al miler ca-

dascun d'ells va fer una aportació de 100 euros, com a acte de suport per impulsar la iniciativa. Ara ja suma més de 3.000 socis, amb un creixement d'uns 200 de nous cada mes. Som Energia té nuclis a Navarra, Mallorca, Madrid i Aragó, on hi ha grups de persones que de manera voluntària ajuden a impulsar la cooperativa i la difusió de les seves actuacions. L'objectiu és canviar el sistema energètic fent una aposta decidida per les energies renovables, destaca el president del consell rector, Marc Roselló. Segons assegura, fer el canvi cap a l'energia verda «no suposa un encariment en la factura». La cooperativa té tres treballadors i un gran nombre de voluntaris que li donen suport, entre els quals s'inclou l'impulsor, Gijsbert Huijink.

Aquesta cooperativa es troba actualment en plena etapa de desenvolupament. Marc Roselló i Gijsbert Huijink, vicepresident de la junta, lluiten diàriament per tirar endavant aquest projecte, en el qual cada cop hi ha més persones involucrades.

Gijsbert Huijink, que era professor d'economia a la Universitat de Girona, va tenir la idea de promoure una cooperativa energètica

SOM ENERGIA

>> El premi d'aquest any a Som Energia, i membres de la cooperativa, en una trobada.

L'objectiu de Som Energia, cooperativa per a la producció i consum d'energies renovables, és que els projectes que impulsa generin tanta energia com la que consumeixin els seus socis.

Som Energia ha destinat aquest any una inversió de 3,5 milions d'euros en projectes d'energia renovable. Entre els projectes que està impulsant destaca el d'una planta de biogàs en una granja de purins de Torregrossa (Pla d'Urgell), que serà la primera planta de propietat ciutadana de l'Estat espanyol. La planta, en la qual s'ha destinat una inversió de 2,2 milions d'euros, està pensada per tenir una producció anual de 3.800 MW/h, que és l'equivalent al consum mitjà de 1.100 famílies a l'any. Aquesta projecte compta, a més, amb una subvenció de l'ICAEN de 200.000

euros. Aquesta planta tractarà un total de 18.652 t/any de purí procedent de la granja i 8.300 t/any de residus orgànics procedents de la indústria alimentària i subministrats per un gestor autoritzat. Més de 3.000 persones són actualment sòcies de Som Energia.

La cooperativa gironina d'energies renovables també ha tirat endavant diferents projectes fotovoltaics, entre els quals hi ha tres teulades solars de 58 kW a Riudarenes, en col·laboració amb l'empresa gironina Mateu Nierga. Es tracta de teulades instal·lades en edificis municipals: al camp de futbol, en una nau de la brigada municipal i en un centre de recuperació de residus. A Riudarenes, els projectes suposen una inversió de 197.000 euros, i la producció de 86.000 kW/h per any representa el consum mitjà de 25 famílies en aquest mateix període. La resta de projectes fotovoltaics són també a Lleida —una instal·lació fotovoltaica amb una producció anual prevista de 140 MW/h, equivalent a un consum elèctric mitjà de 40 famílies— i a Manlleu, amb dues cobertes fotovoltaïques també sobre equipaments municipals de 100 kW i 90 kW, en col·laboració amb l'empresa TFM; i un projecte de coberta sobre un equipament municipal a Torrefarrera, de 100 kW.

SOM ENERGIA

L'objectiu és canviar el sistema energètic fent una aposta decidida per les energies renovables

SOM ENERGIA

El finançament dels socis

El finançament dels projectes es porta a terme per mitjà dels socis, i l'objectiu és poder cobrir la totalitat de la seva demanda amb projectes propietat de la cooperativa. Cada soci hauria d'invertir entre 2.000 i 5.000 euros perquè s'arribés a produir el consum mitjà d'una família (3.500 kW/h). Es pot invertir a través d'una participació voluntària al capital social (ja hi han optat 238 socis) que requereix una aportació d'entre 100 i 25.000 euros. Es preveuen uns interessos del 3,5 % fix i recuperar els diners amb tres mesos de preavís. També es pot invertir a través de títols participatius a deu anys. L'aportació va de 1.000 als 100.000 euros, i la liquidació dels títols es fa al final de deu anys, amb un interès del 5 % fix i un pagament anual dels interessos.

Iniciatives populars

La nostra societat és consumidora principalment de fonts energètiques de base mineral, i la situació a l'Estat espanyol de les energies renovables encara es troba en una fase força inicial. Els responsables de Som Energia destaquen que la majoria de projectes s'han dut a terme a gran escala i concentrats en poques empreses. «La popularització de les energies renovables sembla que passa per aplicar mesures de promoció local a petita

MÓNICA CABRERA

>> El pastís que es va fer en arribar als 3.000 socis.

escala. Si la gent visualitza i treu profit dels projectes d'energia renovables provocarà el sorgiment d'una nova consciència sostenible», afirmen els responsables de la cooperativa. També mantenen que un clar exemple és Alemanya. En moltes ciutats europees han sorgit iniciatives populars a petita escala de cooperatives de producció energètica. Moltes d'aquestes iniciatives han tingut una bona acceptació i algunes s'han convertit en organitzacions importants i modèliques, amb milers de socis.

Som Energia ha estat guardonada aquest 2012 per la Generalitat per la seva trajectòria a favor de la protecció ambien-

«Si la gent visualitza i treu profit dels projectes d'energia renovables provocarà el sorgiment d'una nova consciència sostenible»

SOM ENERGIA

>> *Membres de Som Energia, en una de les trobades.*

tal. Aquesta distinció forma part de la sisena edició del Premi Medi Ambient, convocat pel Departament de Territori i Sostenibilitat, i s'emmarca en la celebració de l'Any Internacional de l'Energia Sostenible per a Tothom. Aquesta commemoració ha estat proclamada per les Nacions Unides, amb l'objectiu de reconèixer la importància de l'accés sostenible a l'energia, l'eficiència energètica i l'energia renovable en l'àmbit local, nacional, regional i internacional.

Els objectius són ara créixer a tot l'Estat espanyol, bàsicament al voltant dels grups locals que divulguen la tasca de Som Energia, i crear espais de participació. Al voltant d'un 70 % de socis són de Catalunya i el 30 % de la resta de l'Estat, però aquest darrer percentatge es va incrementant. «Es vol crear un moviment social cada cop més ampli per canviar el model. Les alternatives, si es vol tenir electricitat, són seguir amb un model combustible, fòssil o nuclear, o apostar per les renovables. No perseguim el model de grans instal·lacions sinó d'una oferta eficient que permeti produir l'energia suficient per cobrir la demanda dels nostres socis», indica el president de la junta rectora de Som Energia.

Som Energia genera molts debats a les xarxes socials i moltes adhesions. Els voluntaris són els que es fan càrrec de l'impuls més important que rep la cooperativa. Marta Doncel n'és sòcia i voluntària des dels inicis. «Em sembla un projecte molt interessant per pagar la meua factura elèctrica i saber que dono suport a un projecte local i d'energies renovables», explica. Un amic que treballava en energies renovables la va informar de la iniciativa de Som Energia i va optar per apuntar-s'hi, primer com a sòcia i al cap d'un temps com a voluntària. «Vàrem enviar un correu electrònic demanant voluntaris i a mi m'interessa molt aquest projecte, de manera que vaig decidir dedicar-hi unes hores i cada cop m'hi vaig anar implicant més. Estic molt contenta i gràtament sorpresa del creixement que té la cooperativa», destaca. Marta Doncel considera que la gent que s'implica amb Som Energia veu molt clarament que no es tracta només d'una ideologia per canviar el sistema elèctric sinó que s'ofereixen eines pràctiques per portar a terme aquest canvi».

Mònica Cabruja és periodista.

Els objectius són ara créixer a tot l'Estat espanyol, bàsicament al voltant dels grups locals que divulguen la tasca de Som Energia, i crear espais de participació